

XÁC ĐỊNH CÁC ĐOẠN ADN MÃ VẠCH VÀ QUAN HỆ DI TRUYỀN CHO LOÀI GIỖI GĂNG (*Michelia baillonii* (Pierre) Finet & Gagnep)

Hà Văn Huân, Nguyễn Văn Toàn,
Hoàng Minh Trang, Nguyễn Minh Quang

TÓM TẮT

Giỗi găng (*Michelia baillonii* (Pierre) Finet & Gagnep) là loài cây gỗ lớn thường xanh có giá trị kinh tế cao. Trong nghiên cứu này các đoạn ADN đặc trưng thường được sử dụng làm mã vạch ở thực vật như *matK*, *rbcL*, *trnH-psbA* và *ycf1b* ở loài Giỗi găng đã được nhân dòng và xác định trình tự nucleotit. Kết quả phân tích trình tự nucleotit đã chỉ ra đoạn *matK* có độ dài 889 nucleotit, đoạn *rbcL* là 599 nucleotit, đoạn *trnH-psbA* là 509 nucleotit và đoạn *ycf1b* là 910. So sánh trình tự các đoạn mã vạch với các trình tự nucleotit tương ứng trong ngân hàng gen quốc tế NCBI cho thấy đoạn *matK* có tương đồng cao nhất là 99,78% so với loài *Magnolia villosa*, đoạn *rbcL* có độ tương đồng cao nhất 99,83% với loài *Magnolia yunnanensis*, đoạn *trnH-psbA* tương đồng cao nhất 98,43% với loài *Magnolia tripetala* và đoạn *ycf1b* tương đồng cao nhất 98,9% với loài *Magnolia grandiflora*. Kết quả so sánh trình tự cho thấy các đoạn ADN đều có mức độ khác biệt nhất định, trong đó đoạn *trnH-psbA* có mức độ sai khác lớn nhất 1,57% (8/509 nucleotit), tiếp đến là đoạn *ycf1b* có mức độ sai khác lớn nhất so với tất cả các loài còn lại trong ngân hàng gen NCBI là 1,1%. Từ kết quả phân tích trên, khuyến nghị sử dụng đoạn *trnH-psbA* hoặc kết hợp giữa *trnH-psbA* và *ycf1b* để làm đoạn ADN mã vạch cho loài giỗi găng phục vụ công tác giám định loài và xác định mối quan hệ di truyền. Trình tự nucleotit các đoạn mã vạch *matK*, *rbcL*, *trnH-psbA* và *ycf1b* đã được đăng ký trên ngân hàng dữ liệu ADN Việt Nam (www.dnabank.vn) với các mã số (Barcode ID) tương ứng là MMB0001, MMB0002, MMB0003, MMB0004.

Từ khóa: Giỗi găng, mã vạch ADN, xác định loài, *matK*, *rbcL*, *trnH-psbA*, *ycf1b*.